No. 2202 Zaterdag 20 Maart 1926. 43ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— bij vooruitbetaling.

Bureau van dit blad: St. Elisabeth's Gasthuis.
Administratie: St. Thomas-college.
DRUKKER. B. L. BOGAERS.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f. 0.50; voor elken regel meer 7½ cts.

Kardinaal Mercier en de Duitschers.

De socialistische *„Peuple"* van Brussel schreef bij zijn dood:

„De vooraanstaande rol door kardinaal Mercier tijdens de bezetting vervuld, is overbekend. Onder de bescherming van zijn kardinaalsmantel en ook van Rome was hij de eenige Belg, die vrijelijk in het aanschijn van den vijand spreken kon. Hij maakte er een ruim gebruik van om zijn vertrapt land te verdedigen. Allen ook, zoowel geloovigen als niet geloovigen, liepen wij naar de kerken óm er de lezing te hooren van zijn beroemde herderlijke brieven en vastenbrieven, welke als zoovele protesten waren uit naam der rechtvaardigheid tegen Belgie's overrompeling, welke tevens een stut waren voor den moed der Belgen en in die harde en wreede uren ons tegen alle hoop in toch dwongen te hopen.

De moedige en fiere houding van kardinaal Mercier tegenover de Duitsche autoriteiten vermeerderde het prestige van den Primaat van België. Door de pers uit de geallieerde landen, tot welke politieke denkwijze zij ook mochten behooren, werd dan ook de lof gezongen van den kardinaal op alle tonen en in alle talen, terwijl door de pers uit de Middenrijken een beteekenisvol stilzwijgen bewaard werd en die hoogstaande vertegenwoordiger der kerk niet werd aangevallen."

Ook buiten zijn eigen land kon de Pers hem niet anders dan als een heldenfiguur zien.

De anti-clericale *„Prager Presse"* zegt, dat met hem een der meest markante figuren uit den oorlogstijd is heengegaan.

„Ook Tschecho Slowakije", aldus het blad „herdenkt in rouw het heengaan van dezen voorbeeldigen kampioen voor de rechten der volkeren."

De *„Temps* schrijft dat hij in dat land, overweldigd door de keizerlijke legers, gebukt onder het hardste Pruisische juk, met zijn vernielde steden en verwoeste velden gedurende vier jaren de nobele incarnatie (was) van het nationale geweten."

„Zijn briefwisseling met de Duitsche autoriteiten' — vervolgt het blad — „vertoont op elke bladzijde zulk een patriotisch vertrouwen, dat zij de bewondering afdwong der Duitschers zelf."

Hoezeer dit laatste waar is moge blijken uit het volgende.

In het *„Berliner Tageblatt"* schreef FREIHERR VON DER LANCKEN—WACKNITZ, die tijdens den oorlog chef was der politieke afdeeling in het bezette België en als zoodanig geregeld contact had met den Kardinaal, een uitvoerig artikel, waarin hij o. m. zegt:

„Wanneer ik nu deze regelen tot u richt, geschiedt zulks omdat ik, die, als chef aan de politieke afdeeling in het bezet gebied, den kardinaal gedurende vier jaar als tegenstander nauwkeurig heb leeren kennen. niet slechts door de behoefte aan objectieve historische waarheid, maar ook door den wensch gedreven wordt om te toonen, dat wij Duitschers, van een persoonlijkheid als kardinaal Mercier kunnen leeren.

Zeker, het staat vast, dat niemand Duitschland met scherper wapenen heeft bestreden dan kardinaal Mercier. Zeker is het ook, dat niemand ons in België en in de wereld meer schade gedaan heeft, toch was hij niet „Duitschlands meest *verbitterde* vijand."

Hij was — geheel afgezien nu van zijn priesterlijken plicht, dien hij zeer ernstig opvatte — veel te voorzichtig om te haten en hij was ons niet zoo gevaarlijk geworden, als hij geweest is, wanneer hij zijn patriottisme door haat had laten beïnvloeden. Hij heeft ons bestreden met de onbuigzame karakter-sterkte en de onverbiddelijke dialectiek, die hij door lange training van zijn wil, zijn geest en zijn heele persoonlijkheid verworven had. Hij was voor ons zoo gevaarlijk door zijn geestelijke vorming en door het souvereine prestige, dat zijn eigenschappen hem verleenden zelfs bij zijn politieke tegenstanders in België, zelfs bij de anti-clericale liberalen en de internationale socialisten.

En nog een vraag. Wat zouden wij er mede winnen, door Mercier neer te halen, zooals in andere bladen gebeurd is. De grootte van onzen tegenstander is ook onze grootte. Zouden wij niet liever uit het succes van Mercier de les trekken, dat leidende persoonlijkheden zich slechts *boven* de partijen ontwikkelen kunnen, en dat van den anderen kant zulke persoonlijkheden ook niet uit partij-overwegingen afgewezen kunnen worden. Wanneer de gestalte van den Mechelschen kardinaal, die nu tot de geschiedenis gaat behooren, ons dit beginsel zou kunnen duidelijk maken, dan zou de doode Mercier ons grooter dienst bewijzen dan de levende ons ooit nadeel berokkende."

In hetzelfde blad schrijft ook zekere Dr. LEOPOLD HEINEMANN een waardeerend artikel over den doode. De bijzonderheden zijn zoo nauwkeurig beschreven, dat men er toe komt aan te nemen, dat hij de geschiedenis zelf doorleefde, waar hij zegt:

„Op 16 Maart 1916 stond een kleine Pruisische luitenant voor de heerlijke Rubens in de kathedraal van Mechelen. Twee priesters gingen door de kerk en de kleine luitenant hoorde den oudste in het Latijn vragen: „Hoe oud zou die knaap daar zijn?" Toen draaide de kleine luitenant zich om en gaf eveneens in het Latijn ten antwoord: „Diem natalem vicesimam hodie Maliniense habeo." (Vandaag wordt ik te Mechelen 20 jaar).

Dan glimlachte de oude kardinaal, wenschte den lnitenant geluk en een lang leven en noodigde den vreemden vijandelijken jongen in keurige Latijnsche zinnen ten middagmaal. Hij liet zich over zijn ouderlijk huis en zijn studie inlichten en ergerde zich niet aan de wat vuil geworden loopgravenuniform en onverzorgde nagels.

Toen de kleine luitenant de vraag: En hoe draagt ge dit zware loopgravenleven? beantwoordde met de woorden van 't Hooglied: Ego dormio et cor mihi vigilat (ik slaap, doch mijn hart waakt) begon de kardinaal luide te weenen. Bij zijn vertrek naar de loopgraven kuste de kardinaal zijn vreemden gast en gaf den andersdenkende zijn zegen mede. „Niet de kardinaal zegent u, neen een grijsaard, die nooit anders dan zijn plicht deed, zegent den jongeling, die naar zijn plicht gaat. Ga met God en moge Hij u behouden," waren de laatste woorden van den Kerkvorst.

De kardinaal had zich echter met den verjaardagsmaaltijd van den vreemden, vijandelijken jongen niet tevreden gesteld. Toen de kleine luitenant in den trein wilden stijgen, stond daar een geestelijke met een groot pakket, een verjaringscadeau, chocolade en vruchten. Bovenop lag een een boek, Horatiï Carmina, waarin als een vermaning en aansporing vier regels waren onderstreept.

Vijf en zeventig jaar oud is de grijsaard nu gestorven. Een land treurt om hem, voor wiens koning hij de kroon behield. Een koningin, die eens een Duitsche koningsdochter was en nu nog als eenig lid van haar huis op een troon zetelt, klaagt om hem.

In Duitschland gedenkt wellicht slechts één man hem met weemoed: een dertigjarige man, dien het bittere leven vroeg deed verouderen, die eens de kleine luitenant was, voor wien temidden van bloed en haat een oude man een verjaardagsmaal aanrichtte."

Auto's en Moraal.

Het wordt vooral in het Buitenland steeds treuriger gesteld met het autoverkeer. En ook Curaçao begint steeds meer dat spel na te apen.

Die wagens zelve hebben daaraan natuurlijk geen schuld, maar het gehalte der beschaving dergenen, die daarmede rijden, schijnt in vele gevallen te zinken ver beneden het peil, waarop het moest staan.

Zoo lazen we onlangs in de Vlaamsche pers:

Een zekere Henri Lerfeux, voerman, in dienst van den ondernemer van vervoer te Archicourt (Pas-de-Calais), reed met zijn kamion, waarop meubelen waren geladen, langs den steenweg van Doullem te Amiens.

Automobilisten. die Vrijdagavond langs de baan van Poulainville kwamen gereden, zagen te midden van den weg een kamion staan, bespannen met twee paarden. Het lijk van den voerman lag midden in een bloedplas vóór een der voorwielen van den wagen; het hoofd blokkeerde een der wielen.

De politie verwittigd, snelde ter plaatste, vergezeld van een geneesheer, die vaststelde dat het slachtoffer niet door zijnen eigen wagen was overreden.

De ongelukkige was door een auto doodgereden en de ellendige chauffeur had het lijk gelegd onder de kamion vóór de wielen, denkende dat het wel door den wagen zou verpletterd worden.

De paarden zijn echter blijven staan en de ijselijke daad van den autovoerder is niet gelukt.

Het is te hopen, dat men dien chauffeur zal ontdekken.

Inderdaad, dat is te hopen.

Maar wat baat het eigenlijk?

Morgen is er weer zoo een, zijn er dozijnen van zulk soort, die het leven hunner medemenschen door hun gewetenloosheid bedreigen. En zeker de overheid kan trachten, de ergste uitwassen, te beteugelen, wat ze dan ook hier en daar, meestal nog aarzelend, doet. Dit laatste kan niet verweten worden aan de Turksche politie te Constantinopel, die agenten van politie laat voorzien van planken, waarin zich scherpe spijkers bevinden, die op 1 Meter afstand van de auto's kunnen worden neergeworpen. Indien deze dan niet snel genoeg kunnen stoppen, worden de chauffeurs wegens het bezitten van gebrekkige remmen vervolgd.

Dat is tenminste een maatregel, maar ook deze zal ten slotte niet baten, wanneer we niet gedaan kunnen krijgen, dat alleen menschen met verantwoordelijkheidsbesef het recht hebben, auto's te bestureu.

Ook deze sociale quaestie is er ten slotte een van moraal.

Niet moraal in 't algemeen, maar eene die op christelijke beginselen rust.

Afd. IX art. 129 van onze Begrooting voor 1926 in de „Memorie van Toelichting."

Nu wij de *Memorie van Toelichting* op de Begrooting van 1926 in zijn geheel in ons blad hebben opgenomen, blijven nog enkele punten onze bijzondere aandacht trekken, die op een nadere bespreking wachten.

Het lest heugt het best.

Het allerlaatste art. 129 is in die *Memorie v. T.* met een weergalooze beknoptheid van de volgende opheldering voorzien:

„De uitvoering der werken van de *watervoorziening* zal afhangen van het advies door PROF. KRAUS, op verzoek van Z.Exc. den Minister van Koloniën, in deze uit te brengen.

„Indien wordt overgegaan tot de uitvoering dier werken zullen daarvoor fondsen beschikbaar moeten zijn, die door leening zullen zijn te verkrijgen."

Wanneer twee personen of corporaties met elkaar *moeten* samenwerken, is het zaak, dat beide partijen elkaars zwakheden en gevoelige punten ontzien, anders bestaat er telkens groot gevaar, dat het misloopt, de goede verstandhouding verstoord wordt en het op wederkeerige prikkeling en tegenwerking uitdraait.

Uitgaande van dit princiep valt er op de redactie van de bovenstaande toelichting zeer veel af te dingen, vinden wij deze al heel ongelukkig gekozen.

Zooals die eerste alinea luidt, kan zij geen andere beteekenis hebben, dan dat het allerlaatste woord over de watervoorziening nu door Prof. KRAUS gesproken wordt, dat van zijn advies dus de eindbeslissing afhangt.

Is dat waar?

Wij kunnen onmogelijk aannemen, dat het de bedoeling van den Gouverneur kan geweest zijn, het medezeggenschap van den Kol. Raad in deze aangelegenheid weg te cijferen of uit te schakelen.

Doch waarom dan een terminologie gebruikt, waardoor de bekende gevoeligheid van de Raadsleden op dit punt noodeloos geprikkeld wordt?

Wij zullen de laatste zijn, om deze overgevoeligheid van den Raad in bescherming te nemen. Wij voor ons vinden ze veeleer overdreven en ongegrond. Maar wij erkennen ook, dat deze, door ze onnoodig te prikkelen, nog verder zal worden toegespitst, waarbij de vriendschappelijke verhouding en de goede samenwerking noodzakelijk nog méér in het gedrang moeten komen.

Dat toch moet in het belang van de kolonie in ieder geval voorkomen en vermeden worden.

In het stadium waarin het wetsontwerp van de *watervoorziening* nu gevorderd is, hebben we daarover het oordeel van den Raad, neergelegd in het *Voorloopig Verslag*, vernomen. Wij wachten nu op de *Memorie van Antwoord* van den Gouverneur.

Het blijkt nu, dat Z.Exc. het verlangen van den Raad, — eerst het rapport van Ir. Molengraaff aan het advies van een erkend vakman te onderwerpen, — heeft opgevolgd en aan den Minister heeft overgebracht.

Op dit advies wacht dus blijkbaar de Gouverneur met zijn *Memorie van Antwoord*. Daarna krijgen we het *Eindverslag* van den Raad en eerst later de openbare behandeling van het Ontwerp, hetzij met de aanneming ofwel de verwerping van het plan door den Kol. Raad. Wanneer het vervolgens ook door den Minister wordt goedgekeurd, komt het in uitvoering.

Zelfs in het gunstigste geval zal het dus nog wel eenige maanden duren, alvorens het lot van het *plan-Molengraaff* definitief beslist is.

* * *

Nog een tweede hoogst belangrijk punt brengt deze toelichting op art. 129 tot klaarheid.

De Minister heeft aan PROF. KRAUS opgedragen advies uit te brengen over het *plan-Molengraaff*.

PROF. J. KRAUS heeft een wereldreputatie als waterbouwkundige, speciaal voor den aanleg van zeehavens e. d. Eerst Hoogleeraar aan de Universiteit van Santiago in Chili, toen in Delft, later van 1905—1908 Minister van Waterstaat in Holland, werd hij tijdens zijn Ministerschap uitgenoodigd door de Republiek van Chili om van advies te dienen over den aanleg van de havenwerken van Valparaiso, bezocht in Maart 1914 Curaçao en bracht toen tegelijk zijn advies uit over onze ontworpen verbreeding van den havenmond.

Prof. KRAUS kent dus Curaçao en onze haven van eigen aanschouwen.

Wat hem dus een streepje vóór geeft.

Wat waarschijnlijk wel den doorslag zal gegeven hebben bij den Minister om Prof. Kraus' oordeel te vragen over het ontwerp van Molengraaff.

Doch men moet de waarde van het gezag van een deskundige alleen beoordeelen op zijn eigen terrein en niet daarbuiten.

Dat gebied van de waterbouwkunde is zoo uitgestrekt en onafzienbaar, dat het door een enkel persoon niet meer omvademd, dat geen *speciale* vakkennis over *alle onderdeelen* door een en denzelfden ingenieur kan verkregen worden. Zoo heeft Prof. Kraus door den aanleg van de zeehavens van Talcahuano en Valparaiso in Chili, van Soerabaya en Makasser enz. in Nederl. Oost-Indië, alle aangelegd volgens zijn ontwerp of op zijn advies, een reputatie als geen andere *op dit gebied* verkregen. Ook over de bevloeingswerken van de Solovallei op Java heeft hij reeds voor méér dan 25 jaar rapport uitgebracht.

Als men nu weet, dat het ontwerpen van een drinkwaterleiding zich over twee geheel afzonderlijke takken van wetenschap uitstrekt, 1o. over een zuiver *geologisch* gedeelte, dat dus tot de *mijnbouwkunde* behoort, waaronder valt het zoeken van de *prise d'eau* en de beoordeeling van de kwantiteit en de kwaliteit van het gevonden water; 2o. over een ander gedeelte: het verpompen en de distributie van het water door het buizennet. Alleen dit *tweede* gedeelte valt onder de vakkennis van den waterbouwkundige. Niet het eerste.

Hieruit volgt dus, dat PROF. KRAUS voor het uitbrengen van zijn advies over het *tweede* gedeelte van het *plan-Molengraaff* zich geenszins buiten het terrein van zijn vak behoeft te begeven.

Doch daar staat tegenover, dat juist tegen het *eerste*, het *geologisch* gedeelte van het plan-M. door den Kolonialen Raad de meeste bezwaren zijn ingebracht. Daarom hebben de Raadsleden op het advies van een erkend vakman aangedrongen.

Ziedaar de reden waarom het ons uittermate bevreemd heeft, dat door den Minister van Koloniën aan Prof. Kraus dit advies werd opgedragen.

De katholieke Chesterton.

Het is zeker een merkwaardig feit, als een man als G. K. CHESTERTON, die zijn katholiek geloof dag aan dag belijdt en verdedigt, het vorig jaar door een groote groep studenten te Glasgow candidaat voor het rectoraat is gesteld. Hij was de uitverkorene der liberale studenten, Chamberlain die der conservatieven en Chamberlain heeft het na een studentikoozen verkiezingsstrijd gewonnen, terwijl de Labourman in dien kring blijkbaar weinig aanhangers had.

Maar dat Chesterton toch nog bijna duizend stemmen kreeg, welke voor een goed deel van niet-katholieken afkomstig moeten zijn geweest, geeft een kijk op de Britsche breedte van geest, welke in vele andere landen totaal ontbreekt.

Want de beroemde schrijver behoort volstrekt niet tot de katholieken, die zich er toe bepalen stilletjes naar de kerk te gaan en overigens niet over hun geloof te praten.

Een van de Londensche kranten, de *„Daily Express"*, heeft onlangs aan een reeks bekende novellisten hun opinies gevraagd omtrent den godsdienst en godsdienstige problemen. Het was een wonderlijk allegaartje van opvattingen, dat daar voor den dag kwam en natuurlijk ontbrak het niet aan zijdelingsche aanvallen op de katholieke Kerk.

CHESTERTON rekent in *„The Catholic Herald"* met deze aanvallers af, die niet anders dan de oude machtspreuken konden herhalen. Het hoofdonderscheid tusschen katholieken en niet-katholieken is, zegt hij, dat wij nog denken en dat zij opgehouden hebben te denken. SIR ARTHUR DOYLE, zei bijvoorbeeld, dat de Paus in een paleis en met een tiara op, een wonderlijk opvolger is van Jezus Christus, „Die geen had om zijn hoofd neer te leggen."

Terloops mogen wij zeggen, zoo meent CHESTERTON, dat gedurende ongeveer de eerste 300 jaren van de christelijke historie iedere Paus wist, waar hij zijn hoofd moest neerleggen. En dat was in den muil van den leeuw. Want in de eerste eeuwen waren alle Pausen martelaren; en een instituut, dat zóó is begonnen, heeft wel eenig recht op aandacht verdiend. Veronderstel dat alle Anglikaansche aartsbisschoppen van Canterbury steeds sinds den tijd van Koningin Elisabeth waren verbrand als ketters. Veronderstel dat de voorzitters van de spiritistische „kerk" allen geregeld werden opgehangen de eerstvolgende 300 jaar. Zou men ooit ophouden daarover te spreken? En toch in het andere geval, dat van de Katholieken, hoort men er zeer zelden over spreken.

Voeg hierbij, dat na de periode van martelaarschap een honderdtal van dergelijke godsdienstige leiders in hun paleizen hebben geleefd zoo eenvoudig en streng als kluizenaars in grotten, en men heeft een bestaan voor zich, dat de meeste van deze religieuze hervormers harder zouden vinden dan dat van een vagebond, inderdaad een zoo incomfortabel bestaan, dat zelfs het plezier van een tiara te dragen (en er wordt klaarblijkelijk verondersteld, dat die dag en nacht wordt gedragen) hen al heel moeilijk daarmee zou verzoenen.

Maar dat is niet het punt, dat ik door dit voorbeeld wensch te illustreeren. Wat ik hier wilde bewijzen is, dat de man, die zoo iets zegt, nooit werkelijk *denkt* wat hij zegt. Hij bedenkt nooit, wat hij dan ook verder moet zeggen. Hij toont nooit eenige capaciteit om voort te gaan op de zaak, om te zien waarheen zijn denkbeeld hem leidt.

„Wat is de deductie van deze „tegenstelling?" Moeten wij eenvoudig blijven staren naar het verschrikkelijke contrast? Wat moeten we ermee doen?

Beteekent het, dat een beweging, die begint met een arm en vervolgd Profeet niet populair en machtig had behooren te worden in de wereld? Beteekent het, dat een zaak, die populair en machtig geworden is, geen uiterlijke symbolen en formaliteiten behoort te hebben, gelijk de vlag van een regiment of de optocht op een openbaren feestdag?

Als wij zeggen „Koning George V met zijn kroon op het hoofd bij het ontbijt in Buckingham Palace is een zonderling opvolger van Alfred, die koekebakte" bedoelen wij dan, dat koningen voort moesten gaan met koekebakken of dat menschen geen koningen behoefden te zijn. of wat kunnen we dan nog anders bedoelen?

Met alle respect voor menschen als Sir Arthur Conan Doyle zeg ik, dat ze niet weten, wat ze meenen. Zij meenen niet, wat de Manicheeën meenden, dat de Kerk niet behoort aan te groeien en te vermenigvuldigen. Zij meenen niet, zooals de Puriteinen meenden, dat de Kerk geen gebruik behoorde te maken van kunst en symbool en de liefde van 't volk voor praal.

Want de ketterijen van de Manicheeën en Puriteinen zijn dood; en de ketterijen van de *„Daily Express"* zijn alleen stervende. Maar ze zijn zichtbaar en voor onze oogen stervende.

Mr. J. D. Beresford viel de dogma's aan, „uitgevonden door de priesters voor hun particuliere oogmerken."

Chesterton zegt daarvan: „Het is nooit bij hem opgekomen, om te vragen wat voor oogmerken, of wat voor dogma's of zelfs maar wat voor priesters; hij is voldaan met persoonlijk te zijn op een heel onpersoonlijke manier.

„Natuurlijk weten wij allen, wat onze Calvinistische oud-tante te Chelienham bedoelde met priesters, die dingen doen voor hun particuliere belangen. Door middel van „de verschrikkingen van de Biecht," die niet ongelijk zijn aan die van de inquisitie dwongen zij den armen neef George om al zijn geld na te laten aan zijn neef James (die in hun macht was) inplaats van aan zijn nicht Susan; en de Jezuiten verhinderden, dat de politie tusschenbeide kwam.

Dat is het wat de verstokt onwetenden zaliger gedachtenis bedoelden.

Maar wat bedoelt een man als Mr. Beresford er mee? Hij huivert niet voor de verschrikkingen van de Biecht, tenminste nog maar een paar jaar geleden was hij van plan al zijn broedernovellisten in de verschrikkingen van de psycho-analyse binnen te leiden; wat zeker veel verschrikkelijker is in den zin van uitpluizerij en smakeloosheid en welke (zooals Mr. Compton Mackenzie duidelijk aantoonde in de *Daily Express*) heel zichtbaar een wanhopige poging is om de Biecht te herstellen, waar de gezonde opvatting ervan was vernietigd.

En wat is de frase „voor hun particuliere oogmerken" anders dan een cliché van de slechtste soort? Novellisten schrijven vermoedelijk hun eigen novellen voor hun *particuliere* oogmerken. Ze zouden niet willen, dat men hen vroeg te schrijven voor eens *anders* oogmerken.

Chesterton wijst er tenslotte op, dat alle gedachten over godsdienst, die in de enquête tot uiting kwamen, tenslotte uitloopen op een phrase en niet verder kunnen.

„Maar de Katholieken denken nog, omdat ze iets hebben om er over te denken. En als iemand wil weten wat het is, zelfs uit een practisch oogpunt en afgezien van het hoogste doel, dan is het gemakkelijk genoeg hem dat te vertellen. Wij kunnen nog denken, omdat wij dogma's hebben; omdat wij dogma's hebben om over te denken, omdat wij nog worden gekweld door die ijselijke en gevaarlijk dieren, welker volledige afwezigheid in hun eigen huis zoowat het eenige ding was, waarop de enquetedeelnemers trotsch meenden te mogen gaan."

Berichten uit de Kolonie.

Alle nieuwe abonné's voor het kwartaal APRIL — JUNI, ontvangen de nummers van MAART gratis.

Gouden professiefeest.

Gisteren vierde in het Pensionaat *Welgelegen* de Eerw. Soeur EDELTRUDE haar gouden professiefeest. Zij legde te Roosendaal op 19 Maart 1876 haar religieuse belofte af. Na eenige jaren te Bergen-op-Zoom werkzaam te zijn geweest, kwam zij 16 Juni 1881 op Curaçao, en verbleef sedert dien, dus bijna 45 jaren lang, op Welgelegen, altijd belast met huiselijke werkzaamheden. Verborgen voor de wereld, slechts den nederigsten arbeid verrichtend is haar leven een trouwe weerspiegeling geweest van het Heilig Huisgezin van Nazareth, welks deugden zij getracht heeft na te volgen. Moge haar verdiensten daarvoor honderdvoudig beloond worden.

Onze hartelijke gelukwenschen.

Welkom.

Met de „Ina Vanterpool" is de vorige week van St. Martin teruggekeerd de Hoog Eerw. Pater Vicaris M. LUYCKX O. P.

Tegelijk kwamen mede de Jongedames MARY STEVENS, van St. Martin en HENRIETTE LEDÉE en MARIE GREAUX, van St. Barths. De eerste zal te Voorschoten in het Noviciaat treden der Eerw. Zusters Dominicanessen. De beide laatsten gaan naar de Kweekschool te Reuver (Limburg) voor de studie van onderwijzeres. Zij zijn deze week Donderdag met het SS. *Stuyvesant* naar Holland vertrokken.

Nog een correctie.

Op ons artikel van de vorige week: *Een kleine correctie*, overgenomen uit *La Union* ontvingen wij van het Agentschap van de K. W. I. M. de volgende toelichting „als bijdrage tot de kennis der loontoestanden alhier."

„Kustmatrozen (als schepelingen gemonsterde arbeiders) worden door de K. W. I. M. (die verreweg het grootste aantal dezer klasse in dienst heeft) niet per dag betaald, maar per maand.

De maandgage vóór den oorlog f 30, is opgeklommen tot f 55, het overwerkgeld vroeger f 0.25 per uur, bedraagt thans f 0.50 per uur.

Voor de toepassing der Zeeongevallenwet 1919 wordt het inkomen van een Curaçaoschen kustmatroos aangenomen als te bedragen iets meer dan f 1100 per jaar."

Welkom.

Met het SS. *v. Rensselaer* arriveerde hier Dinsdagavond Dr. P. H. VAN DER HOOG, de nieuw benoemden Directeur van den Openbaren Gezondsheidsdienst alhier, te voren gedurende 10 jaar in Nederl. Oost-Indië, o.a. in Centraal-Borneo werkzaam, zoowel als militair en gouvernementsarts en later in particuliere praktijk.

Venezuela-Holland.

Bij decreet van 5 Maart ll., gepubliceerd in *El Nuevo Diario* van Caracas van 7 Maart, heeft Generaal J. V. GOMEZ, President van de Republiek Venezuela, aan H. M. KONINGIN WILHELMINA het halssnoer van het eereteeken van het Borstbeeld van den Bevrijder geschonken. *El Nuevo Diario* voegt aan dit decreet het volgende toe:

„De doorluchte President van Venezuela heeft, door aan H. M. de Koningin van Holland het Collier van onze glorieuse nationale orde toe te kennen, een daad van rechtvaardigheid verricht, die tegelijkertijd zoowel een hulde beteekent aan de deugden en het verheven karakter dezer waardige Souvereine, als een uiting van de hartelijke verhouding tusschen Venezuela en Holland."

Bij decreet van den 6 Maart is door denzelfden President van Venezuela aan Mgr. Dr. W. H. NOLENS, den leider der Katholieke Staatspartij in Nederland, Staatsraad, Hoogleeraar aan de Universiteit te Amsterdam het Groot Lint van dezelfde orde van de Bevrijder toegekend.

In haar nummer van 8 Maart geeft de *Nuevo Diario* het portret van Mgr. NOLENS en brengt allen lof aan dezen invloedrijken staatsman in het Moederland.

Uitstel van de Begrootingsbebatten.

In Holland zou, volgen berichten in de bladen een wetsontwerp worden ingediend, waarbij de termijn van vier maanden, gedurende welken nog kan worden doorgegaan met betaling volgens de oude staatsbegrooting, wanneer die voor het nieuwe jaar op 31 December nog niet is aangenomen, wordt verlengd tot 1 jaar.

De crisis mocht nog eens een maand of wat duren!....

Verdiensten gehuldigd.

Door H. M. Koningin Wilhelmina is aan Mejuffrouw HENRIETTE RAIMUNDA alhier, die de vorige week Zaterdag den dag mocht herdenken, dat zij 40 jaren lang als dienstbode werkzaam was op het Amerikaansch Consulaat te dezer stede, de bronzen medalje voor trouwen dienst toegekend. Onder een hartelijke toespraak werd door Z.Exc. Gouverneur BRANTJES haar deze medalje op de borst gespeld.

Onze gelukwenschen.

Nieuwe Postzegels.

De Telegraaf van 19 Febr. verneemt, dat binnenkort wijzigingen in de kleur van enkele postzegels van Suriname en Curaçao zal worden aangebracht.

De 3 cent-zegel wordt groen, de 5 cent paars, de 15 cent blauw en de 20 cent olijfgroen.

Voor Suriname zal nog een 10 cent zegel in roode kleur verschijnen.

En in de *N. R. Ct.* van 21 Februari lezen wij onder „Post en Telegraphie":

„De postzegels van 3, 10 en 15 cent van Suriname en Curaçao, vertegenwoordigende de buitenlandsche eenheidsporten voor drukwerken, briefkaarten en brieven. zullen daarom in andere kleur worden gedrukt en wel resp. groen, rood en blauw."

Wij komen dus eindelijk af van de postzegels van 10 cent. die verdwenen zoodra ze nat werden.

Of zal men die van een opdruk voorzien in verband met de versobering?

Kol. Wkbl.

Terug van Haiti.

Met het Duitsche SS. *Consul Horn* keerde Zondag van Haiti terug het Curaçaosche eiftal, dat daar in den internationalen wedstrijd tegen Haiti gespeeld heeft. Onze lezers kennen den afloop.

Op de terugreis heeft Curaçao te Kingston Jamaica met 0 — 2 gespeeld

Men moest spelen op een veld, geheel met gras begroeid en doorweekt van den regen, wat voor Curaçaoënaars al te ongewoon is.

Ook op Sto Domingo werd gespeeld en gewonnen met 8 — 1. Maar men heeft het daar nog niet ver in het voetbalspel gebracht. Men houdt daar meer van *Bass-ball.*

Naar verluidt zouden de Haitianen in Augustus hier komen, om den beker die hun ten deele viel, opnieuw te bekampen op Curaçao.

Isla.

De juiste opgave van het aantal nieuwe losse werklieden hier in de laatste 14 dagen voor de *Isla* aangekomen, geeft *La Cruz* als volgt op:

Den 8 Maart met de bark *Maria* van La Vela de Coro 39 werklui.

Den 9 Maart met de golet *Nueva Favorita* eveneens van La Vela de Coro 81 werklui.

Den 10 Maart met de pakketschoener *Ina Vanterpool* van St. Martin 21 werklieden.

Denzelfden dag van Aruba met de pakket *Ligia* 49 werklieden.

Samen dus 190 werklieden.

— Het SS. *v. Rensselaer* bracht deze week weer 43 Hollandsche werklieden mede voor de C. P. I. M.

H. v. d. Hoeven.

Zooals blijkt uit de officieele berichten van deze week heeft de Heer HENDRIK VAN DER HOEVEN, wegens ziekte eervol ontslag verkregen uit den loodsdienst. Bijna 20 jaar heeft hij als loods gefungeerd en iedereen weet met welk een ijver en succès. Hij heeft alle lotverwisselingen van onze scheepvaart vóór, tijdens en na den oorlog meegemaakt, ruim zijn deel gehad van het inspannend werken, dat de na-oorlogsche groote opbloei van onze haven vooral in de laatste jaren meebracht.

Berichten uit den Haag per kortegolf

Woensdagnacht 1 uur.

Vanwege den Minister is het volgende in de dagbladen geplaatst.

— *Het Ministerie van Koloniën* deelt het volgende mee. In tegenstelling met Oost-Indië beschikte West-Indië slechts over kleinere radiostations, die dienen voor het werken op betrekkelijk kleiner afstanden, wel in hoofdzaak voor het verkeer met schepen in zee, terwijl de telegrafische verbinding met het Moederland uitsluitend langs den kabel werd onderhouden. Het oprichten van radiostations van groot vermogen, zooals te Kootwijk en Malabar, uitsluitend met het doel ook West-Indie een eigen verbinding te geven, zou veel te kostbaar worden. Een verbinding door middel van de *korte golven* zou, meende men. uitkomst kunnen bieden. De Ingenieur van het Technisch bureau van het Departement van Kolonien Ir. G. SCHOTEL heeft dan ook een kortegolfzender volgens een nieuw systeem, dat geheel afwijkt van de gebruikelijke methoden voor het opwekken van korte golven, met bestemming voor proefnemingen met Curaçao in gereedheid gebracht en in de gebouwen van genoemd bureau in den Haag opgesteld. Aan de Nederlandsche Seintoestellen Fabriek te Hilversum werd opdracht gegeven een korte golfzender samen te stellen geheel volgens het ontwerp Ir. Schotel. Behoudens enkele kleinere onderdeelen is deze zender opgebouwd uit in Nederland vervaardigd materiaal. De zender werd den 29sten Januari van Nederland naar Curaçao verscheept. De teekens, door dien zender te Curaçao uitgezonden, werden den 1sten Maart op het vooraf afgesproken uur reeds dadelijk zeer goed ontvangen door het ontvangstation van den Rijkstelegraafdienst te Meyendel, wat te grooter succes was omdat dit type zender voor het Hoofd van den Post voor Draadlooze Telegrafie in Curaçao, den Heer Molenkamp, en zijn Personeel geheel nieuw was. Dienzelfden avond ontstond een vlotte telegramwisseling tusschen de zend-ontvang-installatie van het Technisch bureau eenerzijds en die te Curaçao anderzijds. Den 2den Maart zond de Gouverneur van Curaçao, uiteraard als proefseinen, de eerste telegrammen per radio naar Nederland inhoudende gelukwenschen voor H. M. de Koningin en den Minister van Kolonien. De teekens van Curaçao worden hier in de gunstige uren met groote sterkte ontvangen en Curaçao meldt buitengewoon sterke ontvangst. Er zij echter met den meesten nadruk op gewezen, dat een en ander zich nog in het stadium van proefnemingen bevindt. De gebezigde toestellen zijn niet bestemd voor een definitieve verbinding en zijn zoo goedkoop mogelijk gehouden. De zend- en ontvanginstallaties te Curaçao en te 's Gravenhage hebben te zamen slechts rond f 3000 gekost.

De bedoeling van deze proefnemingen is, vast te stellen hoe een definitieve verbinding met de grootst mogelijke bedrijfszekerheid en de minste kosten tot stand kan worden gebracht.

Spoorweg La Guayra—Carácas.

De Directie van de Engelsche Maatschappij, die eigenaar is van de spoorlijn van La Guayra naar Carácas, heeft een grootsch plan opgevat. Zij wil nl. deze lijn electrificeeren, dus m. a. w. de locomotieven die nu door stoom gedreven worden, vervangen door electrische locomotieven. Ofschoon zij reeds de beschikking heeft over een electrische centrale, die door waterkracht (watervallen) gedreven wordt, is zij door ondervinding, onlangs in een dergelijke centrale in Brazilië opgedaan, — waar door de felle droogte die waterval haar werk staakte en de centrale stil legde — tot het besluit gekomen om voor reserve groote Dieselmotoren te bestellen om ten allen tijde den voortgang van het bedrijf te kunnen verzekeren.

Zij gaat nu een nieuwe electrische centrale bouwen voorzien van drie groote Dieselmotoren elk van 750 P. Kr. als beweegkracht voor de dynamo's, die den electrischen stroom voor de spoorlijn van La Guayra-Carácas zullen leveren. Deze Dieselmotoren worden geleverd door de fabriek Mirrlees Bickerton & Day Ltd te Stookport. Zoodra deze electrificatie tot stand komt, zal er zoowel van La Guayra als van Carácas elk half uur een trein vertrekken van 's morgens 6 uur tot 's avonds 10 uur.

Dr. M. Gerstl.

Hoezeer de vorige havendokter M. GERSTL de sympathie genoot van de agentschappen der stoomvaartlijnen alhier, moge blijken uit het volgende getuigschrift, dat aan den aftredenden havendokter dezer dagen werd ter hand gesteld.

Curaçao, Febr. 25, 1926.

Dr. M. Gerstl.
Curaçao.

Dear Doctor.

Permit us to address you these lines on the occasion of your having resigned your position of Harbour-Doctor of Curaçao.

We realize, of course, that your advancing age has made it imperative for you to give up this very arduous task, and seek that repose to which you surely are fully entitled after so many years of strenuous work in the tropics; still, we are sad to think that we shall be deprived of your excellent services hereafter.

We wish you to be assured of the high esteem and regard we entertain toward you, and of our sincere appreciation of the interest you have at all times evinced toward enabling us to clear in our steamers with the least possible loss of time by your prompt, almost instant, visit to all vessels upon arrival.

You have proved, during the many years you have held the delicate office of Harbour-Doctor, eminently fit for the position, combining with the faithful and efficient discharge of your duties a high sense of official responsibility.

By your general demeanour and invariable courtesy you have further acquired the lasting friendship of both Agents and Masters of vessels trading on this Island.

We shall always cherish for you every good wish, and sincerely hope that for many years to come you may richly enjoy of „otium cum dignitate."

Yours respectfully.

Hieronder volgden de handteekeningen van de agenten van *alle* 20 Scheepvaartlijnen, die de haven van Curaçao bezoeken.

Toeristenbooten.

Deze week kwamen de twee laatste toeristenbooten van dit seizoen binnen onze haven.

Dinsdag 16 Maart kwam het SS **Megantic** van de *White-Star-Line* binnen. De boot heeft 20.470 ton waterverplaatsing, met een Bruto inhoud van 14.878 R. T. en 9.183 netto R. T. Lengte 550 voet, breedte 67'3 voet en diepgang 41'2 voet. Ze had 385 toeristen aan boord.

Woensdag 17 Maart kwam de **Montroyal** van de Canadian-*Pacific*. De boot heeft 23.500 ton waterverplaatsing, 15.857 br. R. T. en 9.027 netto R. T. inhoud, Zij is 548'8" voet lang, 65'7" voet breed en heeft 36'7" voet diepgang. Zij had 412 toeristen aan boord.

De **California**, die vorige week Zaterdag onze haven bezocht, had 415 toeristen aan boord.

Allen te zamen zijn door deze 7 toeristen-booten, die in deze *maand Maart* onze haven bezochten, in het geheel **2616** toeristen in onze haven aangebracht, die op enkele uitzondering na, allen aan wal zijn geweest, hier te voet of per auto stad en omgeving in oogenschouw namen, talrijke inkoopen deden in onze groote winkelmagazijnen en menigen dollar hebben achtergelaten.

Zoo hoorden we vertellen dat op één enkele dag één onzer groote magazijnen alléén aan perfumerieën voor bijna 2000 fl. aan deze Amerikanen verkocht heeft.

Neemt men aan, dat elk dezer toeristen aan auto's, restauratie en hotel en inkoopen gemiddeld een 10 dollar heeft uitgegeven, dan komt men reeds aan een bedrag van 65.000 fl. dat hier door de toeristen in deze maand binnenvloeide. Maar het zal wel meer geweest zijn.

Proces-verbaal.

Tegen den kapitein van de Italiaansche boot *Frisco*, die de vorige week Vrijdag des middags 12 uur,—terwijl de roode en groene vlag waren geheschen en dus op dat oogenblik niet mocht binnenkomen, — toch eigenmachtig zonder loods de haven binnenvoer, terwijl de brug gesloten was, een proces-verbaal is opgemaakt.

Het spreekt van zelf dat de loodsen aan dit geval niet de minste schuld hebben.

Hygiene.

Tot groot genoegen van de omwonenden werden deze week de hoopen vuil, die reeds lang aan den kant van het Waaigat tusschen de Columbusstraat en de vleeschmarkt de omgeving door hun stank ondragelijk maakten, opgeruimd.

Personen uit die buurt verzochten ons daarop attent te maken, en daarmede hun dank uit te spreken voor deze hygiënische schoonmaak.

Prof. Dr. H. Kamerlingh Onnes ✡

Zondagmorgen 21 Februari ll. omstreeks elf uur is na een korte ongesteldheid overleden Prof. Dr. H. KAMERLINGH ONNES, oud-hoogleeraar in de proefondervindelijke natuurkunde en oud-directeur van het Natuurkundig Laboratorium aan de Rijksuniversiteit te Leiden.

HEIKE KAMERLINGH ONNES, in 1853 te Groningen geboren, promoveerde in 1879 tot doctor in de wis- en natuurkunde, aan de hoogeschool aldaar op een proefschrift, getiteld: *„Nieuwe bewijzen voor de aswenteling der aarde,"* was vaa 1878 tot 1882 assistent bij de natuurkunde aan de polytechnische school te Delft en was sedert laatstgenoemd jaar hoogleeraar in de proefondervindelijke natuurkunde en de meteorologie aan de hoogeschool te Leiden.

Zijn onderzoekingen betreffen voornamelijk de eigenschappen der stof bij zeer lage temperaturen. In het door hem bestuurde Cryogeen-laboratorium werd in 1908 het laatste der permanente gassen, het *helium* vloeibaar gemaakt.

Ook toonde hij aan, dat de electrische weerstand van metalen bij dalende temperatuur eerst geruimen tijd constant blijft, om dan plotseling uiterst klein te worden. In 1913 werd aan Kamerlingh Onnes de Nobelprijs prijs voor natuurkunde toegekend. In 1924 is de overledene, toen hij den 70-jarigen leeftijd had bereikt, als hoogleeraar afgetreden. Men herinnert zich de grootsche huldiging, welke hem ter gelegenheid van zijn 40-jarig ambtsjubileum ten deel is gevallen, zoowel van de zijde van vereerders in het binnenland als van die van over de grenzen.

Tal van wetenschappelijke werken heeft de geëerde hoogleeraar het licht doen zien.

Paarlvisscherij.

Door den Heer SALIM ABOUHAMAD, een Syriër, wonende in Venezuela, een der voornaamste groot-handelaars in paarlen in Venezuela, is aan den President van deze Republiek concessie aangevraagd een onderzoek in te mogen stellen naar vindplaatsen van paarloesters langs de Venezolaansche kust van af de haven van Cumaná tot aan Tucácas gedurende den tijd van twee jaar.

De President heeft dat verzoek toegestaan op de volgende voorwaarde:

De concessionaris zal 1o de kuststreek moeten onderzoeken van af de *Boca Unare* tot aan de *Punta Naiguatá*.

2o De concessie strekt zich uit over het tijdsverloop van één jaar, te rekenen van den dag, dat hij met de exploratie zal beginnen.

3o Moet hij met de exploratie beginnen uiterlijk vier maanden na den 9 Maart ll.

4o De exploratie staat onder toezicht van de beambten, aangewezen door den Minister van Handel en Nijverheid.

Trouwen „met den handschoen".

Een jonge vrouw kwam in het begin van Januari op den Burgerlijken Stand te Paramaribo (Suriname) en deelde mede, dat haar aanstaande uit Curaçao (Ned. West Indië) geschreven had, dat hij met den handschoen wenschte te trouwen. Documenten bracht zij niet mede, maar wel een witten handschoen. Zij meende, dat dit symbool voldoende was om beider wensch te vervullen om „met den handschoen" te trouwen.

(De Rotterdammer).

Officieele berichten.

Aan den heer W. J. A. Nisbet is eervol ontslag verleend als deurwaarder der belastingen op St. Martin N. G. en de heer Winston Nisbet is als zoodanig aangesteld.

Aan den monteur bij den post voor draadlooze telegrafie alhier M. Rosema, is wegens langdurigen onafgebroken dienst van negen jaar, negen maanden verlof naar Nederland verleend.

Aan den heer Hendrik van der Hoeven, loods op Curaçao, is, op zijn verzoek, eervol ontslag uit 's Lands dienst verleend.

Aan den heer J. A. Jonkhout, tijdelijk waarnemer bij den weerkundigen dienst alhier; is eervol ontslag als zoodanig verleend.

Aan den hulpvuurtorenwachter op Klein-Curaçao Frederik Laurens is, op zijn verzoek, eervol ontslag uit 's Lands dienst verleend en Johan Francisco Lourensz is tijdelijk benoemd tot hulpvuurtorenwachter op Klein Curaçao.

Oude Munten.

Op een muntenveiling bij de firma J. Schulman te Amsterdam zagen wij een paar Curaçaosche driekantjes van pilaardaalders en ook een van een gulden van Willem I, in 1838 door gouverneur Van Raders gekapt. Ook een zeldzaam driekantig muntje van St. Martin.

Kol. Wkbl.

Holland-Amerika-Lijn.

Het Financieel Nieuws- en Uitlotingsblad van 18 Februari ll. bevatte het volgende resumé over den toestand dezer Stoomvaartlijn:

De *Holland-Amerika-Lijn* heeft sedert 1921 te kampen met belangrijke tekorten op de exploitatierekening. In de jaren 1922-4 bedroeg het nettoverlies (na afschrijvingen) achtereenvolgens f 4.284.000, f 5.516.000 en f 4.287.000, welke verliezen door afboeking uit de agio-reserve gedelgd werden. Op ult. 1924 bedroeg de agio-reserve nog f 11½ millioen, zoodat ook het in 1925 geleden verlies weder aan deze reserve onttrokken kan worden. Ook voor 1926 zijn de vooruitzichten slecht en het behoeft niet verbloemd te worden, dat de Mij langzamerhand achteruit gaat. Immers hare financieele positie is dermate zwak, dat deze in de laatste jaren slechts in evenwicht gehouden kan worden door verkoop van schepen

Ontstemmende factoren zijn verder de in 1928 aanvangende aflossing der 6% obligatieleening (met 1½ millioen per jaar) en de nog steeds uit armoede uitgestelde afwerking van de *„Statendam."* Alles bij elkaar genomen, ziet het er voor de dividendvooruitzichten der aandeelhouders vrijwel hopeloos uit en de ernstige koersdaling der aandeelen is dan ook alleszins begrijpelijk. Veel kans op koersherstel is er o.i. voorloopig niet.

ALLERLEI.

Hooge torens.

Met hooge torens komt Nederland in vergelijking met andere landen, eerst in de vijf en-twintigste plaats.

De Utrechtsche domtoren heeft een hoogte van 110 meter. De Eiffeltoren te Parijs heeft nog steeds het record met 300 M.; dan volgen New York, Woolworthhouse 250M.; Washington, Washington-gedenkteeken 169 M.; Philadelhpia, Stadhuis 167M. Turijn Mole, Antoniellana 164.: Ulm, Münsterkerk 161M., Keulen, Dom 156M.; Hamburg, Nicolaj-kerk 145M.; Michaelis-kerk 143.; Rome, St. Pieter 143 M.; Straatsburg, Münster 142M.; Riga St. Pieter 140 M.; Weenen, St. Stephanus 137 M.; Rostock, St. Pieter 132 M.; Hamburg, St. Pieter 127.; Lubeck St. Maria 124 M.; Hamburg, Catharine 122 M.; Stettin, St. Jacob 119 M Lüneberg, St. Jan 113 M.; Berlijn Keizer Wilhelmskerk 113 M.: Sleeswijk, Dom 112 M.; Leipzig, Raadhuis 111 M.; Londen, St. Paul 111 M.; Berlijn Dom 110 M.; Utrecht, Dom 110 M. Weenen, Raadhuis 107 M.; Milaan, Dom 105 M.; Moskou, Verlosser-kerk 105 M.; Parijs, Dôme des Invalides 105 M.; Maagdenburg, Dom 103 M.; Augsburg, Dom 102 M.; Londen, Parlement 102M.; Dresden, Paleistoren 101 M.

De hoogste radio-stations zijn in dezen staat niet verwerkt, dat de Königswüsterhausen is 283 M. hoog.

In den Schouwburg.

—Zijn de plaats in den schouwburg nog al hoog in prijs?

— De lage zijn hoog, maar de hooge zijn laag.

Veel aanleg.

Man: Vrouw, je hebt veel aanleg om vliegenierster te worden.

Vrouw; Waarom?

Man: Bij de minste kleinigheid vlieg je op!

Een voordeelige koe.

In een uitvoerig bericht van Dr. A. H. SANDERS, een autoriteit op het gebied veeteelt, in December 1925 uitgebracht aan de *National Geographic Society* te Washington, zijn een paar merkwaardigheden medegedeeld, die ook buiten de vakkringen opzien zullen wekken. Een daarvan betreft de waarde van een tweejarigen stier, die op de nationale veetentoonstelling in Argentinië den recordprijs van 60.000 Amerikaansche gouddollars. dus pl. m. 150.000 gulden opbracht. Een koe uit Nieuw Zuid-Wales leverde binnen een jaar niet minder dan 35.522 Engelsch pond melk met een botergehalte van 1612 Engelsch pond.

In Amerika was het vorige jaarrecord van een koe met 19.666 Eng. pond melk met 699 pond boter.

Het Engelsche pond is slechts 46 gram minder dan het onze.

Deze dieren waren van het Shorthorn ras, een veetype, dat zoowel voor melk- als voor vleeschproductie gefokt wordt, in de Engelsche graafschappen York en Durham thuis behoort en sedert 1873 naar Amerika en later ook naar andere landen uitgevoerd werd.

DE HEER EN MEVROUW

F. K. Spencer-Argus

hebben het genoegen hierbij kennis te geven van de geboorte van hunne dochter:

Mildred

Curaçao, 13 Maart 1926.

BUITENLAND.

Noord-Amerika.

Een merkwaardige beschuldiging is onlangs tegen president Coolidge ingebracht door de *American Standard*, het orgaan der „100 procent-Amerikanen," zooals de leden der Ku Klux Klan en hun geestverwanten zich noemen.

Het blad beweert, dat de tegenwoordige president der Vereenigde Staten, evenals zijn voorganger Wilson, onder den suggestieven invloed der Katholieke Kerk is gekomen. Stel u zoo iets verschrikkelijks voor! En het bewijs? President Coolidge heeft namelijk de onbeschaamdheid gehad om in een rede te Omaha de Katholieke Vereeniging van den Heiligen Naam te prijzen: een vereeniging die meer dan een half millioen leden telt en veel goed verricht in de bestrijding van godslastering en zedeloosheid. En bovendien heeft hij het bestaan, Kardinaal O'Connell, aartsbisschop van Boston, in het Witte Huis te ontvangen met de aan zijn positie passende eerbewijzen. Verder behoort een echte Katholiek, nml. Foster Stearns, de zoon van Frank Stearns, tot 's Presidents intiemste vrienden! Erger kan het toch haast niet!

Het blad zoekt naar de oorzaken, waardoor het mogelijk is geworden, dat zulk een nette man „onder geestelijke contrôle van het Pausdom" is geraakt en heeft er zoowaar een, en wel een alles verklarende, gevonden. Het zit namelijk ín de Jesuïeten.

Dezen verstaan immers al sedert tweehonderd jaren de kunst, om door telepathische suggestie en geheimzinnige geestelijke handelingen (occult mental manipulations) het brein van ieder, dien zij willen, onder hun invloed te brengen. En van die kunst maken zij voortdurend een kwaadaardig gebruik: en het is volgens de *American Standard* buiten twijfel duidelijk, dat ook de president der Vereenigde Staten thans het slachtoffer van die practijken is geworden.

Het geval lijkt ons bijzonder vervelend voor de Ku Klux Klan, zegt het *Centrum*, want wat kunnen ze daartegen doen?

Wat baat het hun, of ze b. v. de bureaux van het Jezuïeten-weekblad *America* verwoesten en verhinderen, dat het orgaan verder verschijnt? Al zouden ze erin slagen, alle Jezuïten in de Vereenigde Staten plechtig te verbranden; dan zouden dezer confraters in een ander deel der wereld kunnen doorgaan met die occulte manipulaties en toch weer Amerikaansche presidenten, senatoren enz. onder hun invloed brengen.

Maar alle gekheid op een stokje: men vraagt zich toch met bezorgdheid af, wat er moet gebeuren, als menschen, die zulken belachelijken en hatelijken onzin ernstig kunnen opnemen, invloed op het Staatsbestuur krijgen.

— Een ander staaltje van anti-papisme.

De „*Board of Temperance, Prohibition and Public Morals*" van de Methodistische Episcopale Kerk heeft de Democratische Partij gewaarschuwd, dat zij den Gouverneur van den Staat New York, Smith, geen candidaat moet stellen voor het Presidentschap; en voor dit veto worden twee redenen opgegeven, die beide even onjuist zijn. Maar de ware reden is, dat gouverneur Smith Katholiek is.

De New Yorksche *Times* en andere bladen zeggen het ronduit: „De Methodisten hebben kennis gegeven, dat noch gouverneur Smith, noch een ander Amerikaansch burger, die Katholiek is, ooit President der Ver.-Staten kan worden. De Consitutie verbiedt onderzoek naar iemands godsdienst, maar de Methodisten — zoover de „*temperance baord*" althans namens hen spreekt — eischen dat."

Protesten tegen dit vérachtelijke fanatisme kwamen gelukkig spoedig in, krachtig en voor de Methodisten erg onprettig. In een redevoering te New York zeide de bekende oudgezant te Berlijn *Gerard*, dat de eenige manier om die dweperij den kop in te drukken, was: een Katholiek tot President te kiezen! De redacteur van het invloedrijke dagblad *Republican* van Springfield schreef, dat de verkiezing van een katholieken President „een van de heilzaamste dingen zou zijn, die de Ver.-Staten konden overkomen", en hij verklaarde, dat de grondwettige garanties van de godsdienstvrijheid nooit gehandhaafd konden worden, zoolang niet alle secten zich ontdeden van die bekrompen en dweepzieke vijandschap tegen hun katholieke medeburgers, die doodend is voor den vrede en de goede verstandhouding in iedere gemeenschap.

Zeker, zegt „*America*,," zijn er nog wel andere middelen om de grondwettige waarborgen te handhaven, dan de verkiezing van een Katholiek tot President, niet omdat hij de bekwaamste is, maar alléén omdat het noodig wordt geacht den Methodisten eens een lesje te geven. Evenals niemand om zijn godsdienst van 't Presidentschap moet worden uitgesloten, evenmin moet iemand *daarom* worden benoemd. Dat is het beginsel, dat de Katholieken aanvaarden en verdedigen, maar dat de „*Board of Temperance*" der Methodisten met geweld wil vernietigen. Behoort dat soms tot de „*Public Morals*", de openbare zedelijkheid, waar die Raad voor heet te ijveren?

MEXICO.

In den Mexicaanschen Staat Tabasco zijn 180.000 Katholieken, maar tengevolge van de fanatieke vervolging der antigodsdienstige regeering zijn deze menschen bijna geheel verstoken van godsdienstige hulp.

De historische, drie eeuwen oude, Kathedraal van S. Juan Bautista, gebouwd op de plaats, waar Cortez voor 't eerst den Mexicaanschen bodem betrad, is door de overheid gesloten evenals vele andere kerken en kapellen in Tabasco. Het opdragen der H. Mis is verboden, en de priesters mogen in 't openbaar geen HH. Sacramenten toedienen of bij huwelijken tegenwoordig zijn. Er is geen enkele katholieke school meer over in heel het diocees.

De bisschop, Mgr. P. Diaz, is van zijn zetel verdreven. De onmiddellijke oorzaak van zijn gedwongen vertrek was wel zijn krachtige weigering om aan het bevel: het celibaat der geestelijken op te heffen, gevolg te geven: maar de vijandelijkheid der regeering tegen zijn persoon dateert al van 't Eucharistisch Congres, waarvan Z. D. H. een der krachtigste promotors is geweest. Toch erkent President Calles in zijn boodschap aan 't Parlement over de godsdienstkwestie in Tabasco, dat Mgr. Diaz onmiskenbare bewijzen van onderwerping en eerbied voor 't gestelde gezag heeft gegeven. Hierdoor is de Bisschop dus boven alle verdenking geplaatst, dat hij onredelijken weerstand zou hebben geboden.

Maar er schijnt toch eenige hoop op verbetering te zijn. Wij berichtten onlangs reeds, dat de Bisschop van Tabasco met een groot aantal priesters en Katholieken naar Mexico City was getogen, om bij den President hun beklag in te dienen. Deze actie, gevoegd bij de vele klachten en protesten, die reeds waren binnengekomen, heeft het Gouvernement eindelijk ertoe gebracht, tusschenbeide te komen om de rechten der bevolking van Tabasco te beschermen. De Secretaris van Oorlog en Marine heeft, met goedvinden van President Calles, aan de millitaire bevelhebbers bevolen, voor het behoud der orde te waken, en troepen ingekwartierd in Villahermosa en andere steden, om voor alle gebeurlijkheden klaar te zijn. Als dat nu maar een goed effect heeft!

—Om onder het Mexicaansche volk den wassenden geest van eenheid te verspreiden en den invloed zijner leiders te vergrooten, is een vrije pers volstrekt noodig; maar juist daarom heeft de regeering haar 't bestaan practisch onmogelijk gemaakt door allerlei wettelijke bepalingen tegen haar. Desniettegenstaande zijn de voorbereidende maatregelen voor het oprichten van een katholiek dagblad, dat met 30.000 ex. zal uitkomen, al ver gevorderd en men hoopt dat het spoedig zal verschijnen. Men moet eerbied hebben voor den moed dier ondernemende mannen, die zich blootstellen aan wettelijk gesanctionneerde oppositie, plagerij en confiscatie!

—Aan de *Times* werd gemeld, dat de wetgevende vergadering van den Mexicaanschen staat St. Louis Potosi den gouverneur van dien staat, die de eerste Mexicaansche discipel van Lenin wordt genoemd, afgezet heeft. Federale troepen bewaken het staatspaleis, teneinde te verhinderen, dat documenten verdwijnen.